

Unntak for fremtidsfullmektigers inhabilitet (vergemålsloven § 86)

Hva innebærer unntaket i [vergemålsloven § 86](#) første ledd annet punktum om disposisjoner som fullmakten «særskilt angir» at fullmektigen skal kunne gjennomføre, også når fullmektigen er inhabil?

INNHOOLD

1. Innledning: Unntak for fremtidsfullmektigers inhabilitet (vergemålsloven § 86)	1
1.1. Tema og problemstilling	1
1.2. Avgrensning	1
1.3. Struktur	2
2. Vergemålsloven § 86 inhabilitet mv.	2
2.1. Fremtidsfullmakter, innledende om lovverk og status	2
2.2. Bruk av fremtidsfullmakter	3
2.3. Fremtidsfullmektigers inhabilitet	4
2.4. Unntak for fullmektigers inhabilitet	4
2.5. Vergemål, verger og økonomiske forhold	5
2.6. Statsforvalterens informasjonsskriv og ventetider	6
2.6.1. Saksbehandlingstid	7
2.7. Fremtidsfullmakt kontra vergemål	7
2.8. «Gavefullmakter»	7
2.9. Fullmektiger, relasjon og gaver	8
2.10. Rettspraksis	9
2.11. Kartverkets erfaringer med vgml. § 86	9
3. Konklusjonen	10
4. Referanseliste	11

1. Unntak for fremtidsfullmektigers inhabilitet (vergemålsloven § 86)

Hva skjer når man «*på grunn av sinnslidelse, herunder demens, eller alvorlig svekket helbred ikke lenger er i stand til å ivareta egne interesser*» ref. [§ 78](#) i lov 26. mars 2010 nr. 9 om vergemål (([vergemålsloven](#), heretter vgml.). Før 2013 var svaret på dette spørsmålet offentlig vergemål underlagt statsforvalteren. Ny vergemålslov i 2013 introduserte et privatrettslig alternativ til offentligrettslig vergemål – fremtidsfullmakt. Vanlige fullmakter vil opphøre når man ikke lenger er i stand til å ivareta sine interesser. En fremtidsfullmakt trer i kraft når denne situasjonen inntreffer og lege utsteder legeerklæring om dette.

Ved å opprette en fremtidsfullmakt iht. lovens krav kan man selv planlegge for egen fremtid og hva man ønsker ift. personlige og/eller økonomiske forhold etter at man ikke lenger kan ivareta sine egne interesser, og også utpeke hvem som skal inneha rollen som fullmektig(er) iht. fremtidsfullmakten.

Oppnevning som fremtidsfullmektig er personlig. Om noe skulle hindre den eller de som er navngitt som fullmektiger i å være fullmektiger iht. fullmakten, vil fullmakten falle bort.

1.1. Tema og problemstilling

Rapporten handler om på unntaket i vgml. § 86 første ledd annet punktum om fullmektigers inhabilitet (interessekonflikt) og begrensede rett til selvkontrahering ved «*...disposisjoner som fullmakten særskilt angir at fullmektigen skal kunne gjennomføre*». Unntaket gjelder kun for fremtidsfullmakter og har ingen parallell for verger, jf. vgml. [§ 34](#) om habilitet for verger.

Unntaket reiser spørsmål om hvordan det påvirker utforming med korrekt, tydelig og gyldig innhold ved opprettelse av fremtidsfullmakter. Feil eller mangler i fremtidsfullmakten blir først synlig når fremtidsfullmakten trer i kraft/stadfestes og vil føre til at man må søke offentlig vergemål for å dekke fremtidsfullmaktens mangler.

1.2. Avgrensning

Oppgaven omhandler ikke vergemål eller fremtidsfullmakter generelt. Oppgaven avgrenses mot disposisjoner etter vgml. §§ 87 og 88 og mot fremtidsfullmakters forhold til arveloven, ekteskapsloven og ektepakter.

Oppgaven handler ikke om andre typer fullmakter som vanlig fullmakt, legalfullmakt (representasjonsrett) eller vedvarende fullmakt¹.

1.3. Struktur

Rapportens hoveddel presenterer problemstillingen gjennom relevante rettskilder, kilder og og avsluttes med en konklusjon.

2. Vergemålsloven § 86 inhabilitet mv.

Rettsreglene for fremtidsfullmakter er [vergemålsloven kapittel 10. Fremtidsfullmakter mv.](#), §§ 78-94 og kapittel 12. Saker med tilknytning til utlandet, [§§ 99-100. NOU 2004:16 om vergemål](#) og [Ot.prp. nr. 110 \(2008-2009\) om vergemål](#) utdyper lovens ordlyd om fremtidsfullmakter.

For både fremtidsfullmakter og vergemål er det utarbeidet en rekke informasjonsskriv og rundskriv fra blant annet Statsforvalteren og Kartverket som konkretiserer praksis og utdyper typetilfeller.

2.1. Fremtidsfullmakter, innledende om lovverk og status

Formålet med fremtidsfullmakter er å «*fremme individets selvbestemmelsesrett (autonomi)*»². Et hovedmål har vært å følge opp Norges internasjonale forpliktelser etter FN-konvensjonen om mennesker med nedsatt funksjonsevne, artikkel 12³.

Øvrige land som har innført fremtidsfullmakt er bl.a. Danmark, Sverige, Finland, England og Skottland, Frankrike, Spania, Østerrike, Tyskland og Japan⁴.

[Vgml. § 78](#) definerer fremtidsfullmakter som «*en fullmakt til én eller flere personer om å representere fullmaktsgiveren etter at fullmaktsgiveren på grunn av sinnslidelse, herunder demens, eller alvorlig svekket helbred ikke lenger er i stand til å ivareta sine interesser innen de områdene som omfattes av fullmakten*».

Statsforvalteren er lokal vergemålsmyndighet, og instans som stadfester ikrafttreden av

¹ [Sivilrettsforvaltingen \(2024\).](#)

² [Ot.prp. nr. 110 \(2008-2009\), kap. 10.1, avsnitt 2.](#)

³ [Ot.prp. nr. 110 \(2008-2009\), kap. 10.1 avsnitt 3.](#)

⁴ [Ot.prp. nr. 110 \(2008-2009\), kap. 10.1, avsnitt 5.](#)

fremtidsfullmakter. Statens sivilrettsforvaltning (Sivilrettsforvaltningen) er sentral myndighet⁵.

Stadfesting av fremtidsfullmakter er ikke et lovkrav, ref. [vgml. § 84](#) «fullmektigen kan be statsforvalteren om å stadfeste ikrafttredeisen ...». Det er blitt mer og mer vanlig at banker, finansinstitusjoner, Kartverket mv. krever stadfestelse. Eksempelvis sier Kartverket i Rundskriv for tinglysning at «tinglysningsmyndigheten krever at fremtidsfullmakter er stadfestet av statsforvalteren...»⁶.

2.2. Bruk av fremtidsfullmakter

Bruken av fremtidsfullmakter har økt raskt siden ordningen trådte i kraft i 2013.

Statsforvalterne stadfestet i 2023 ca. 3.600 fremtidsfullmakter mot 377 i 2018.⁷

Tabell 3.6 Stadfesting av ikrafttredeise av fremtidsfullmakter					
2023	2022	2021	2020	2019	2018
3616	2489	1596	1016	434	377

Figur 1: Tabell 3.6 Stadfesting av ikrafttredeiser av fremtidsfullmakter⁸.

Norge har ingen ordning for registrering av opprettede fremtidsfullmakter. Om vi ser til Danmark er registrering av både opprettelse og ikrafttredeise en gyldighetsbetingelse⁹. Erfaringer fra Danmark pr. 31. desember 2020 viser at antallet stadfestede fremtidsfullmakter (880) tilsvarer rundt en prosent av opprettede fullmakter (91.371)¹⁰. Basert på danske erfaringer kan det være grunn til å anta at det i Norge er opprettet flere hundre tusen fremtidsfullmakter.

⁵ [Sivilrettsforvaltningen \(2024\)](#).

⁶ [Kartverket \(2024\), rundskriv for tinglysning, problemstilling nr. 4 s. 38](#).

⁷ [Sivilrettsforvaltningen \(årsrapport 2023\), s. 15](#).

⁸ [Sivilrettsforvaltningen \(årsrapport 2023\), s. 15](#).

⁹ Fredwall (2022), s. 26.

¹⁰ Fredwall (2022) s. 27.

Med en kommende «eldrebølge» og forventet minimum dobling av dagens 101 000 personer med demens innen 2050¹¹, er det grunn til tro at bruken av fremtidsfullmakter vil fortsette å stige fremover.

2.3. Fremtidsfullmektigers inhabilitet

Hovedregelen for inhabilitet for fremtidsfullmektiger er vgml. 86 første ledd første punktum *«Fullmektigen kan ikke representere fullmaktsgiveren i saker der han eller hun ville vært inhabil som verge, jf. § 34»*.

[Vgml. § 34](#) fastslår at en verge er inhabil dersom *«vergen eller noen som står vergen nær, har en interesse i saken som strider mot interessene til den som er under vergemål»*. Som nærstående regnes bl.a. vergens ektefelle eller samboer, slektninger i rett oppstigende og nedstigende linje, søsken og disses ektefeller eller samboere.

2.4. Unntak for fullmektigers inhabilitet

Unntaket for fullmektigers inhabilitet er i [vgml. § 86](#) første ledd annet punktum. Første del av setningen omhandler unntak fra habilitetsreglene for disposisjoner etter [vgml. § 87](#) om utdeling av sedvanlige gaver og [§ 88](#) om vederlag og dekning av fullmektigers nødvendige utgifter.

Det er i setningens andre del *«... disposisjoner som fullmakten særskilt angir at fullmektigen skal kunne gjennomføre»* det store unntaket ligger. Dette unntaket åpner for at fullmektigen kan foreta utdeling av arveforskudd, gavesalg/-overføring av eiendom eller gi større gaver, også til seg selv. Vilkåret er at fullmakten *«særskilt angir»* disse disposisjonene.

[Ot.prp.nr.110 \(2008–2009\) kapittel 13, «Til § 86»](#) konkretiserer vilkåret *«særskilt angir»* og sier *«fullmakten må gi klare holdepunkter for at fullmaktsgiveren har ment at fullmektigen skal kunne foreta disposisjonen til tross for inhabilitetsreglene. Dette kan for eksempel gjelde inngåelse av avtaler med personer som står i et nært slektskapsforhold til fullmaktsgiveren eller fullmektigen. Det må i så fall gå frem av fullmakten hva avtalen kan gå ut på, og hvem*

¹¹ [Folkehelserapporten \(oppdatert 2021\)](#).

den kan inngås med»¹².

Ved eventuelle brudd på habilitetsreglene i vgml. § 86 kan disposisjonene som er gjort være ugyldige, forutsatt at inhabiliteten har påvirket disposisjonens innhold. Berørte personer, eller fullmaktsgivers dødsbo, kan gå til søksmål¹³.

2.5. Vergemål, verger og økonomiske forhold

Antall vergemål i Norge er stabilt. I 2023 var det 42.769 aktive vergemål for voksne hvorav 6.486 av disse ble opprettet i 2023¹⁴.

Tabell 3.1 Antall personer med vergemål Sveip for å se mer →

	2023	2022	2021	2020	2019
Totalt antall vergemål (EMA ikke medregnet [1])	62 520	63 781	64 732	64 292	63 299
Sakstype "voksen"	42 769	42 301	42 561	42 281	41 452
Opprettet nye vergemål for voksne	6 486	6 624	6 325	7 667	6 349
Andel begjæringer om vergemål som blir vergemål %	67	71	72	76	76
Enslige mindreårige asylsøkere (EMA)	1 531	1 228	467	420	527
Fratakelse av rettslig handleevne	337	307	296	280	236

1) EMA - Enslige mindreårige asylsøkere

Figur 2: Tabell 3.1 Antall personer med vergemål¹⁵.

Det er statsforvalteren som oppnevner verger. Sivilrettsforvaltningens årsrapport for 2023 oppgir at oppnevnte verger i hovedsak en nærstående til personen under vergemål. Nærstående verger mottar ingen godtgjøring¹⁶. Om det oppstår tilfeller der vergen eller vergens nærstående, har «*interesse i saken som strider mot interessene til den som er undervergemål*» er vergen inhabil og statsforvalteren oppnevner midlertidig verge ref. vgml. § 34 jf. § 27.

Vgml. § 48 fastslår at den vergetrengendes finansielle eiendeler forvaltes av statsforvalteren «*hvis ikke noe annet følger av lov eller annen gyldig bestemmelse*». I 2023 disponerte

¹² [Ot.prp.nr.110 \(2008–2009\), kap. 13, § 86, avsnitt 3.](#)

¹³ [Ot. Prp. nr. 110 \(2008-2009\), kap. 10.6.4 avsnitt 8.](#)

¹⁴ [Sivilrettsforvaltningen \(årsrapport 2023\), s. 9.](#)

¹⁵ [Sivilrettsforvaltningen \(årsrapport 2023\), s. 9.](#)

¹⁶ [Sivilrettsforvaltningen \(årsrapport 2023\), s. 9, kolonne to, andre avsnitt.](#)

statsforvalteren kapitalkontoer med over kr 16 milliarder¹⁷ på vegne av 42.769 voksne med vergemål¹⁸. Beløpet er svakt stigende. Ved fast sykehjemsplass inkluderer egenandelen 85 % av all inntekt over 1G (1G pr. 1.5.2024 = kr 124.028) og noe mindre for inntekter under 1G. Inntekter inkluderer renteinntekter.

Tabell 3.3 Vergemålsmidler

Sakstype	2023	2022	2021	2020	2019
Voksen	16,8	16,0	16,1	15,4	14,7
Mindreårig	6,5	6,1	6,1	6,0	6,1
Annet	0,5	0,6	0,7	0,6	0,4
Sum	23,8	22,7	22,9	22,0	21,2

Figur 3: Tabell 3.3. Vergemålsmidler i milliarder¹⁹.

2.6. Statsforvalterens informasjonsskriv og ventetider

Statsforvalteren har utarbeidet en rekke informasjonsskriv (infoskriv.) med konkret informasjon om praksis av regelverk.

Infoskriv. nr. 1 sier at midler over 2G skal settes på kapitalkonto som disponeres av statsforvalteren. Verge må søke statsforvalteren om bruk²⁰. Utdeling av arveforskudd gis som meget sterk hovedregel ikke, ref. vgml. § 41 annet ledd «Med statsforvalterens samtykke kan vergen gi arveforskudd til en livsarving hvis det foreligger et særlig behov for det, eller hvis det foreligger skriftlige nedtegnelser eller andre holdepunkter ...». Eksempler på «særlig behov» er at livsarving står i fare for å miste bolig eller har fått en alvorlig diagnose/kort forventet levetid. Beløpet skal kun være stort nok til å dekke det «særlige behovet», ref. infoskriv nr. 6²¹.

Vgml. § 41 første ledd siste punktum sier at gaver som gjelder større beløp krever samtykke fra statsforvalteren selv om gavens størrelse «... følger av skikk og bruk». Infoskriv. nr. 7 konkretiserer dette til kr 10 000 eller mer, uavhengig av antall mottakere²².

¹⁷ [Sivilrettforvaltningen \(årsrapport 2023\), s. 11.](#)

¹⁸ [Sivilrettforvaltningen \(årsrapport 2023\), s. 9.](#)

¹⁹ [Sivilrettforvaltningen \(årsrapport 2023\), s. 11.](#)

²⁰ [Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus \(2024\). Infoskriv nr. 1, s. 1.](#)

²¹ [Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus \(2024\). Infoskriv nr. 6, s. 2.](#)

²² [Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus \(2024\). Infoskriv nr. 7, s. 3.](#)

2.6.1. Saksbehandlingstid

Lang saksbehandlingstid hos statsforvalterne er en utfordring²³.

Stadfestelse av ikraftttredelse av fremtidsfullmakt har behandlingstid på ca. 1-2 måneder.

Eksempler på ventetider pr. 14.12.2024:

Opprette vergemål/endre vergemålets omfang/bytte av verger	4-6 måneder
Behandling av klage på verge	inntil 12 måneder
Samtykke til arveforskudd (er vergen inhabil og det må oppnevnes midlertidig verge, forlenges saksbehandlingstiden)	7 måneder
Samtykke til kjøp og salg av fast eiendom	8 måneder
Generelt, klager på vedtak	4 måneder

2.7. Fremtidsfullmakt kontra vergemål

Som det fremkommer ovenfor, er vergemålslovgivningen og -håndhevingen av økonomiske disposisjoner rettet kun mot vergetrengendes interesser og ser ikke vergetrengende som del av en familie med handlingsmønstre for gaver, økonomisk hjelp og bistand, bruk, eie og salg av eiendom, fordeling av kostnader etc. Mange er ikke klar over hva dette kan innebære av endringer. Det sitter langt inne for mange av oss å planlegge iht. lovens krav for det tilfelle at man blir alvorlig syk og/eller dement sykehjemspasient over mange år. Fremtidsfullmakter har gjort problemstillingen klarere og løsningen nærere og mer tilgjengelig ved at det offentlige kan holdes utenfor og man kan planlegge hva man ønsker hvis eller når situasjonen oppstår.

2.8. «Gavefullmakter»

Fremtidsfullmakter som inneholder utdeling av gaver eller forskudd på arv til fullmaktsgivers arvinger og/eller familie etc. kalles «gavefullmakter».

Statsforvalteren uttaler i infoskriv. nr. 13 om fremtidsfullmakter at fremtidsfullmakter de mottar for stadfestelse av ikraftttredelse ofte «kun omfatter salg av bolig, forskudd på arv og betaling av regninger»²⁴.

²³ [Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus \(2024\). Saksbehandlingstid på vergemålsavdelingen.](#)

²⁴ [Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus \(2024\). Infoskriv nr. 13, s. 1.](#)

Rapport bestilt av Sivilrettsforvaltningen «Kartlegging og utredning av ordningen med fremtidsfullmakter» fra 2019, finner at et stort flertall av fullmaktene de gjennomgikk (ca. 460 av 525) omhandler/inkluderer utdeling av gaver utover sedvanlige gaver ref. vgml. § 87²⁵. Rapporten finner at i ca. 75 % av gavefullmaktene er fullmektigen gavemottaker, enten alene eller sammen med andre²⁶, hvilket gjør fullmektigen inhabil. For at disse disposisjonene skal være gyldig, må fremtidsfullmakten fylle vilkårene til unntaket i vgml. § 86 første ledd annet punktum.

2.9. Fullmektiger, relasjon og gaver

I rapporten fremkommer det videre at av 525 fremtidsfullmakter studien hadde tilgang til var 83 % av fullmektigene fullmaktsgivers barn, 9 % ektefelle og 3 % niese/nevø eller søsken²⁷. Det vil si at i totalt 95 % av fullmektiger var et nært familiemedlem.

Fremtidsfullmakter åpner for at fullmektigen kan gjøre svært store disposisjoner – som å selge eiendom, gavesalg eller gi i gave eller forskudd på arv f.eks. bolig, hytter, øvrig eiendom eller eiendeler, bankinnskudd, aksjer etc. også til seg selv gjennom unntaket i vgml. § 86 første ledd annet punktum.

Familiemedlemmer kan ha både sammenfallende og motstridende interesser med fullmaktsgiver i forhold til fullmaktens innhold og fullmektigen utøvelse av sine fullmakter som fullmektig. Med ulike interesser og med betydelige verdier involvert kan det oppstå spørsmål rundt disposisjoner angående gaver og forskudd på arv når fullmektigen er inhabil. Som forarbeidene slår fast «*kan det være fare for misbruk forbundet med slike fullmakter, siden fullmaktsgiveren vil ha redusert evne til å føre kontroll med fullmektigen*»²⁸. Mens vergemål opprettes og styres av staten gjennom statsforvalteren og sivilrettsforvaltningen involveres det offentlige lite ved bruk av fremtidsfullmakt, hvilket er i tråd med målsettingen om å fremme individets selvbestemmelsesrett.

²⁵ [Kvisberg og Lund \(2019\), s. 14.](#)

²⁶ [Kvisberg og Lund \(2019\), s. 14.](#)

²⁷ [Kvisberg og Lund \(2019\), s. 11.](#)

²⁸ [Ot.prp. nr. 110 \(2008-2009\). Kap. 10.1, avsnitt 2.](#)

2.10. Rettspraksis

Det foreligger pr. i dag kun en Høyesterettsdom om fremtidsfullmakter, [HR-2019-1758-A](#).

Dommen omhandler bl.a. inhabilitet/interessekonflikter for fremtidsfullmektiger.

Saken gjaldt gjenlevende ektefelle i uskiftet bo som hadde gitt to av sine tre livsarvinger fremtidsfullmakt til alle økonomiske og personlige forhold. Etter fremtidsfullmakten ikraftttredelse krevde fullmektigene skifte av uskifteboet. Dommen fastslår at det må gjøres en objektiv vurdering av om det foreligger en interessekonflikt, ref., avsnitt 59.

«Det avgjørende må være om fullmaktsgiver og fullmektigen objektivt sett har ulike interesser i den aktuelle disposisjonen, slik at det er fare for at fullmektigen kan sette sine egne interesser foran fullmaktsgiverens. Dette innebærer at også potensielle interessekonflikter rammes.».

Tingrettens dom la til grunn at å kreve skifte av uskiftebo må anses som et særlig personlig forhold som ikke kan omfattes av en fremtidsfullmakt ref. vgml. § 80 tredje ledd. Høyesterett fastslo, i likhet med lagmannsretten, at fremtidsfullmektiger har kompetanse til å kreve skifte av uskiftebo som et personlig forhold etter vgml. § 80 første ledd. Lagmannsrettens kjennelse ble imidlertid opphevet grunnet uriktig tolking av vergemålsloven § 86 første ledd ved ikke å foreta en objektiv vurdering av fullmektigenes habilitet. Dommen var enstemmig.

2.11. Kartverkets erfaringer med vgml. § 86

I epost av 02.12.2024 til Kartverket stilte jeg spørsmål om Kartverkets erfaringer med fremtidsfullmakter og unntaket i vgml. § 86. Kartverkets kundesenter svarer at erfaring viser to hovedutfordringer:

- Fullmakten er uklar/taus om fullmektigen kan overdra eiendom og eventuelt hvilken eiendom. Her må man prøve å være så presis som mulig når man oppretter fullmakten.
- Typiske fullmektiger er fullmaktsgivers barn. Det er ofte et ønske at et av barna skal overta eiendommen. Dette blir selvkontrahering (inhabilitet). Skal det være mulig må det stå eksplisitt i fullmakten. Det hender av statsforvalteren må opprette et vergemål evt. settevergemål.

3. Konklusjonen

For at fullmektigen skal kunne utføre disposisjoner til tross for inhabilitet må vilkåret «*særskilt angir*» være oppfylt for disposisjonene det gjelder. Vilkåret er definert i Ot.prp.nr.110 (2008–2009) «*fullmakten må gi klare holdepunkter for at fullmaktsgiveren har ment at fullmektigen skal kunne foreta disposisjonen til tross for inhabilitetsreglene*».

Når vilkåret er oppfylt, kan fullmektigen utføre svært store disposisjoner, inkludert overføring av verdier som arveforskudd og gaver, også til seg selv og sine nærstående. Dette åpner for mulig misbruk siden «*fullmaktsgiveren vil ha redusert evne til å føre kontroll med fullmektigen*»²⁹. Praksis har utviklet seg til å bli strengere enn lovens «*kan*» krav om stadfestelse av ikrafttredelse av statsforvalteren i vgml. § 84. Svært mange aktører som Kartverket, banker, tingretter etc. krever stadfestelse av ikrafttredelse av statsforvalteren for å akseptere fullmektigens kompetanse.

²⁹ [Ot.prp. nr. 110 \(2008-2009\), kap. 10.1, avsnitt 2.](#)

4. Referanseliste

Folkehelseinstituttet (oppdatert 23.02.2021). Folkehelserapporten, Demens.

<https://www.fhi.no/he/folkehelserapporten/ikke-smittsomme/demens/?term=>. (Hentet 25. november 2024).

Fredwall, K. K. (2022). Vergemålsloven Lov 26. mars 2010 nr. 9 om vergemål kapittel 10 og 12. Fremtidsfullmakter mv. Lovkommentar. Universitetsforlaget.

Kartverket.no (2024). Rundskriv for tinglysingen.

<https://www.kartverket.no/globalassets/eiendom/rundskriv-for-tinglysingen/rundskriv-for-tinglysingen-240314v3.pdf>. (Hentet 1. desember 2024).

Kvisberg, T.E. og Lund, M.V. (2019). Kartlegging og utredning av ordningen med fremtidsfullmakter. Rapport til Statens Sivilrettsforvaltning 16. august 2019.

<https://www.statsforvalteren.no/siteassets/fm-vestland/verjemal/bannerbilde/rapport-om-framtidsfullmakt-oktober-2019.pdf>. (Hentet 20. november 2024).

Sivilrettsforvaltningen (2024). Fullmakter og vergemål.

https://www.sivilrett.no/fullmakter_og_vergemal. (Hentet 24. november 2024).

Sivilrettsforvaltningen (2024). Vedvarande fullmakt. <https://www.sivilrett.no/vedvarande-fullmakt>. (Hentet 24. november 2024).

Sivilrettsforvaltningen (2024). Årsrapport 2023.

<https://d71tvbqpyamo.cloudfront.net/Rapporter/%C3%85rsrapport-2023/Sivilrettsforvaltningen-%C3%A5rsrapport-2023.pdf>. (Hentet 25. november 2024).

Statsforvalteren i Innlandet (2024). Eksempel fremtidsfullmakt.

<https://www.statsforvalteren.no/siteassets/fm-innlandet/05-vergemal/alternativer-til-vergemal/fremtidsfullmakt-eksempel-fmoa.pdf>. (Hentet 24. november 2024).

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus (2024). Informasjonsskriv 1: Orientering om statsforvalterens forvaltning av finansielle eiendeler som tilhører voksne personer med verge. <https://www.statsforvalteren.no/siteassets/fm-oslo-og->

[viken/vergemal/informasjonsskriv/informasjonsskriv-juli-2024/nr.-1-forvaltning-finans.-eiendeler-voksen.-2024.pdf](https://www.statsforvalteren.no/siteassets/fm-oslo-og-viken/vergemal/informasjonsskriv/informasjonsskriv-juli-2024/nr.-1-forvaltning-finans.-eiendeler-voksen.-2024.pdf). (Hentet 24. november 2024).

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus (2024). Informasjonsskriv 6: Orientering om regler for utdeling av arveforskudd fra person under vergemål.

<https://www.statsforvalteren.no/siteassets/fm-oslo-og-viken/vergemal/informasjonsskriv/informasjonsskriv-juli-2024/nr.-6-arveforskudd-2024.pdf>. (Hentet 24. november 2024).

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus (2024). Informasjonsskriv 7: Orientering om regler for gaveutdeling fra person under vergemål.

<https://www.statsforvalteren.no/siteassets/fm-oslo-og-viken/vergemal/informasjonsskriv/informasjonsskriv-juli-2024/nr.-7-utdeling-av-gaver-2024.pdf>. (Hentet 24. november 2024).

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus (2024). Informasjonsskriv 13: Orientering om opprettelse og stadfesting av fremtidsfullmakt.

<https://www.statsforvalteren.no/siteassets/fm-oslo-og-viken/vergemal/informasjonsskriv/informasjonsskriv-juli-2024/nr.-13-fremtidsfullmakt-2024.pdf>. (Hentet 24. november 2024).

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus (2024). Saksbehandlingstid på vergemålsavdelingen. <https://www.statsforvalteren.no/nb/ostfold-buskerud-oslo-og-akershus/vergemal/nyheter---vergemal/2019/07/saksbehandlingstid-pa-vergemalsavdelingen2/>. (Hentet 4. desember 2024).

Det tas forbehold om feil, mangler og endringer i fakta. Dobbeltsjekk informasjon og kildene du benytter før du legger informasjon fra nettet til grunn for dine viktige beslutninger. Vær kildekritisk og husk at det kan være forhold ved akkurat din situasjon som gjør at det du tror vil være gjeldende rett, ikke er korrekt.